

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

15. hullám

Karácsonyi készülődés Székesfehérváron

2012. december 23.

Készítette: Domokos Tamás
tdomokos@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetnetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network Helyi Demokrácia Audit programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti, várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

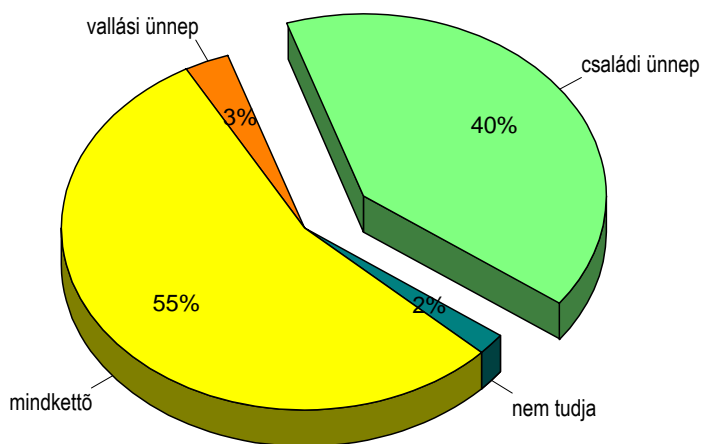
Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 15. hullámra 2012. december 14-17. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás az 2013-as Szent István emlékévé, a jövőre vonatkozó várakozások, a buszközlekedés, a közeledő karácsony valamint a lakosok politikai preferenciáit mérte fel. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

A karácsony mint ünnep

Közismert, hogy a karácsony egy olyan keresztény ünnep, amelyen Jézus Krisztus születésére emlékeznek szerte a világon és amely a nem hívő családokban is fontos családi ünneppé vált az évszázadok során. Véleménykutatásunk során kíváncsiak voltunk arra, hogy a székesfehérvári családok számára karácsony elsősorban családi vagy inkább vallási ünnep. Ezzel kapcsolatban elmondható, hogy a karácsony a székesfehérváriak többsége számára egyszerre családi és vallási ünnep, 55 százalékuk így nyilatkozott, 40 százalékuk számára ez inkább csak családi ünnep. Azok aránya, akik számára a karácsony csak vallási ünnep a városban 3 százalék.

Önnek és családjának a Karácsony elsősorban családi vagy inkább vallási ünnep?

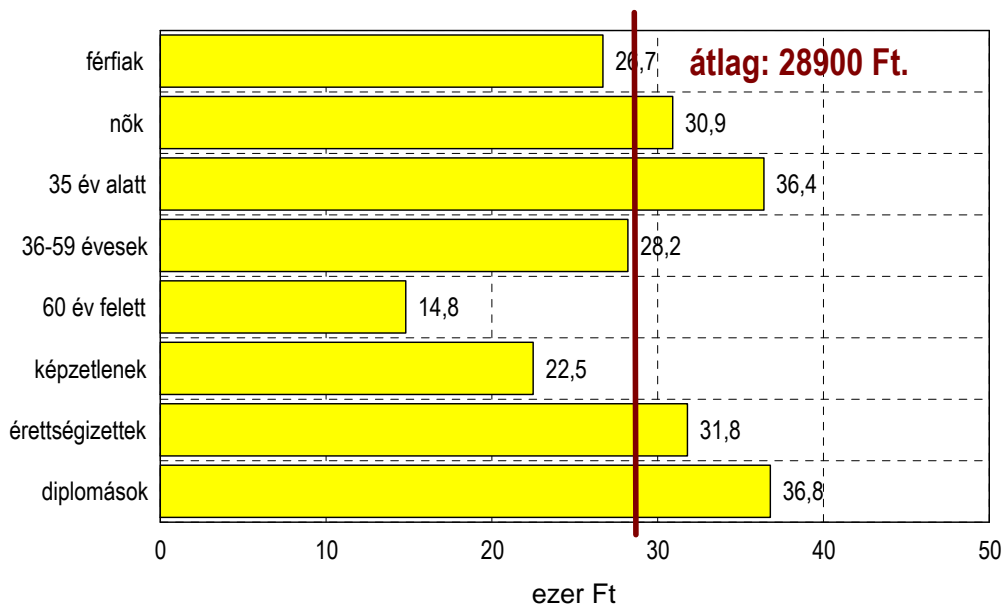

Ha megnézzük a kapott válaszokat a főbb demográfia megoszlások alapján, az derült ki, hogy a diplomás családokban és a férfiak között magasabb arányban vannak (48-50 százalék), akik számára nem jelent vallási ünnepet a karácsony, míg a nők és az érettségivel nem rendelkezők körében átlag feletti azok aránya, akik az ünnep kettős jellegét hangsúlyozzák. Az is kimutatható, hogy míg a fiataloknak csupán 1, a

középkorúaknak pedig csak 2 százaléka, addig a 60 év feletti idősödő emberek 13 százaléka tekint a karácsonyra úgy, mint elsősorban vallási ünnepre.

Mint minden vallási és családi ünnep, óhatatlanul kommercializálódott a karácsony is. Az áruházak, a piacok, az on-line értékesítő felületek és a kereskedelem más szereplői éves bevételük fontos hányadát realizálják karácsonykor és az azt megelőző hetekben. A székesfehérváriak átlagosan 29 ezer forintot költenek idén a karácsonyi ünnepekre, beleértve az ajándékokat, vendéglátást és karácsonyfa vásárlást is, ám ez az összeg meglehetősen szórást mutat. A kutatásban mért legalacsonyabb összeg 5 ezer forint, a legmagasabb 70 ezer forint volt, de fontos, hogy megkérdezettek közel egyötöde nem tudta előre tervezni az összeget idén.

Mennyit költ, vagy mennyit tervez költeni az Ön háztartása összesen idén a karácsonyra?

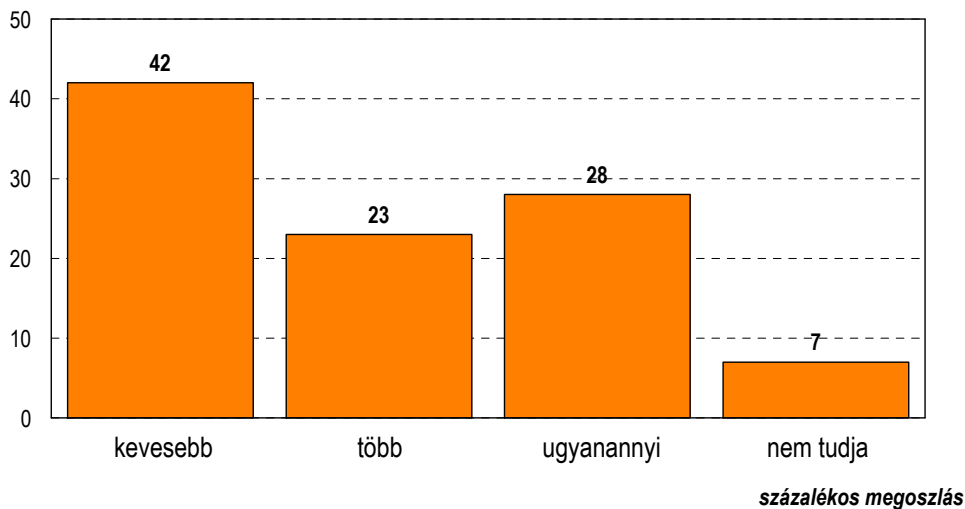
A családok karácsonyi költségvetése tekintetében mérhető eltérések követnek bizonyos tendenciákat is. Míg a férfiak átlagosan 27, a nők 31 ezer forintot terveznek költeni, s kimutatható az iskolai végzettség (illetve ennek közvetett befolyása a jövedelemre) hatása is. Az érettségivel nem rendelkező családokban az átlag 22 ezer forint, az érettségizetteknél már 32 ezer, a diplomás háztartásokban pedig közel 37 ezer forint a karácsonyra tervezett összeg. Az életkornak is kimutatható hatása van, minél fiatalabb felnőttekről van szó, annál többet terveznek a karácsonyi ünnepekre fordítani beleértve az

ajándékokat, vendéglátást, karácsonyfa vásárlást is. Míg a fiatalok átlagosan 36 ezer forint terveznek, addig a középkorú lakosok 28 ezer forintot, a 60 éven felüliek pedig 15 ezer forintot.

Ez az összeg az előző évhez képest a háztartások többségénél kevesebb, csökkentést mutat, a lakosok 42 százaléka nyilatkozta, hogy idén kevesebbet költenek a karácsonyi ünnepre, mint egy évvel korábban, 28 százalékuk szerint ugyanannyi jut idén is az ünnepre, mint tavaly, s csupán 23 százalékuk engedheti meg magának idén, hogy a tavalyi évnél többet költhessen az idén karácsonyra. Életkor szerint leginkább a fiatalok költenek többet idén a tavalyhoz képest, 29 százalékuk így nyilatkozott, míg a 60 éven felülieknek csak 17 százaléka mondta, hogy többet költ a karácsonyhoz kapcsolódó kiadásokra idén, mint egy évvel korábban.

Iskolai végzettség szerint tekintve a válaszokat, a diplomások egyharmada többet tervez idén költeni karácsonyra, mint tavaly, míg az alacsonyabb iskolai végzettségűeknek csak 20-22 százaléka teheti ezt meg. Míg nekik 41-46 százaléka kevesebbet költ az ünnepekre, mint tavaly.

Az előző évhez képest ez az összeg kevesebb, vagy több?

Végezetül az ünnepi menüről is kérdeztük a székesfehérváriakat. Ezek alapján az derült ki, hogy közel minden második fehérvári asztalára (45 százalék) kerül halászlé, többeknek másféle halétel is. 23-26 százalékuk említette a különféle sült húsokat, s a képzeletbeli dobogó harmadik fokára pedig a töltött káposzta került, a háztartások 17 százaléka készíti az ünnepek alatt.

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	32	100
	35-59 év	46	
	60 év és idősebb	22	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	41	100
	érettségizett	42	
	diplomás	17	

Felnőtt lakosok száma az egyes választókerületekben

